

LANDSBYGDSPROGRAM FÖR TIMRÅ KOMMUN 2015-2019

Fastställt av kommunfullmäktige 2015-09-28, § 121

Bakgrund

Programmets tillkomst

En motion till kommunfullmäktige om att skapa ett landsbygdsprogram antogs 2007. Uppdraget genomfördes 2010-11 via analysarbete, möten med företagare och föreningar för framtagning av vision, telefonintervjuer, en omfattande remissomgång samt slutlig sammanställning. En av de viktiga utgångspunkterna var den då nya strategin för Leader Timråbygd och dess underlag. Resultatet av dessa överväganden är fortsatt giltigt.

Varaktighet

Landsbygdsprogrammet är generellt till sin karaktär och kan behålla sin aktualitet under ett antal år. Någon översyn förutses inte under innevarande mandatperiod.

Disposition

Efter en kort faktaredovisning presenteras kommunens syn på sin roll i arbetet för landsbygdens utveckling. Mot bakgrund av kommunens vision redovisas landsbygdsprogrammets vision samt de inriktningar som bör gälla för arbetet.

Korta fakta

Timrå kommun ligger i Västernorrlands län och har en landareal om 788 kvadratkilometer. Timrå är, med norrländska mått, ingen utpräglad glesbygdskommun. De större befolkningskoncentrationerna finns dock vid eller nära kusten.

Timrå ligger centralt i Norrlands största arbetsmarknad. Med Sundsvall-Timrå Airport, E4, järnväg och hamn finns goda rese- och transportmöjligheter. Timrå har karaktären av pendlingskommun och förutsättningar att vara ett logistiskt centrum.

I slutet av 2014 var antalet invånare i Timrå 18 025. I stort sett reproduceras Timrås befolkning över tid, d.v.s. antalet födda ligger på ungefär samma nivå som antalet döda. De flesta invånare, närmare 13 200, finns i Timrå församling. Omkring 3 200 är bosatta i Hässjö, drygt 900 i Ljustorp och drygt 700 i Tynderö.

Roller

Timrå kommuns centrala uppdrag är att bedriva sin ordinarie verksamhet över den geografiska ytan. Hur verksamheten organiseras beror av en mängd faktorer, där de grundläggande är geografin, befolkningens lokalisering, tillgången till resurser samt de prioriteringar som görs.

Timrå kommun har inga nämnvärda resurser för att med egna medel bedriva ”landsbygdspolitik”. Det betyder att kommunen inte kan eller ska vara detaljstyrande för vad som sker vad gäller landsbygdsutveckling. Kommunen ska däremot så långt som möjligt stödja lokalt engagemang och därav följande initiativ och aktiviteter. Timrå kommun har sedan 2008 aktivt deltagit i och medfinansierat aktiviteter genomförda enligt den så kallade Leader-modellen. Timrå kommun ska stödja ambitioner från föreningslivet i kommunen att skapa ett samverkansorgan/bygderåd, som kan samla och formulera föreningarnas gemensamma ambitioner och utgöra en naturlig samtalspart till kommunen.

Följande slutsatser kan dras:

- Aktiviteterna för landsbygdsutveckling kommer i all huvudsak att ske lokalt, av lokala aktörer och utifrån lokala behov och initiativ.
- Kommunens landsbygdsprogram speglar Timrå kommuns allmänna ambitioner och strävar inte efter att styra i detalj.

Kommunens ambitioner överensstämmer inte nödvändigtvis i allt och vid varje tidpunkt med andra aktörers.

Timrå kommuns vision

En given utgångspunkt för programmet är Timrå kommuns vision. Den sträcker sig till år 2025 och formuleras som ”Timrå – en stark kommun i en växande region”. Bland inslagen i visionen har de följande särskild relevans för de ambitioner som gäller landsbygden:

- Timrå är det självklara valet för företagande och inflyttning. Timrå erbjuder attraktiva bostäder och vackra naturnära miljöer för alla
- Timrå kommun är proffs på service
- Timrå erbjuder livskvalitet med en mångfald av upplevelser, en trygg tillvaro och ett klimatsmart liv
- Vårt rika föreningsliv skapar framtidstro, utveckling, engagemang och god hälsa.

Landsbygdsprogrammets vision

- Vi bor nära, miljövänligt och har kö av många som vill flytta in
- Vi lever i öppna landskap nära till naturen
- Här finns ett blomstrande företagsklimat där företagaren är en förebild
- Kulturen är en naturlig del som berikar och attraherar
- Timrå ligger i framkant och väcker uppmärksamhet
- Besöksnäringen skapar nya möjligheter till rekreation och företagande

Inriktningar och prioriteringar

Boende och service
Företagande
Besöksnäring/turism
Kultur
Attityder
Föreningsliv

Boende och service

Det finns en samstämmighet om vikten av attraktivt boende och god samhällsservice. Det finns gott om utrymme och mängder av områden som är attraktiva eller har stor potential. Det finns utvecklingsmöjligheter, t.ex. genom att underlätta för dem som vill flytta till landsbygden genom planering och enkel hantering. Vidare att behålla och utveckla service som mackar och betaltjänster, göra pendlarparkeringar i kombination med kollektivtrafik, ha god täckning för bredband och mobiltelefoni m.m.

Företagande

Företagande och entreprenörsanda är avgörande faktorer. Timrås ambition är att ha Norrlands bästa företagsklimat och vara bland de tio bästa kommunerna i Sverige när det gäller service till företagen. Graden av företagande bör öka. Mycket har redan hänt vad gäller attityder till företagande och företagare men mer kan göras. Påtagligt är behovet av att ha någon/några som agerar som ”spindel i nätet” för att skapa samarbete och utvecklingsmöjligheter. Ett av svaren på dessa behov är kommunens initiativ att skapa en samlingsplats för företagen: Entreprenör Timrå. Det är Timrå kommuns tydliga ambition att bevara och utveckla denna verksamhet.

De gröna näringarna har stor betydelse för landsbygden. Skogen är en stor och viktig resurs. För skogsnäringen är god bärighet på vägarna av stor vikt. Bra vägar och annan infrastruktur är av stor vikt. Energisektorn kan utvecklas med ny teknik, skogsråvara, biogas m.m.

Det finns utrymme för fler att skapa nya produkter; odling, förädling mm. Råd och stöd är viktiga förutsättningar för ett mer diversifierat och blomstrande företagande. Att ge företagare möjlighet och tid att arbeta med utvecklingsfrågor är en möjlig potential för tillväxt och nya jobb.

Besöksnäring/turism

Turism och besöksnäring är i vårt län och i Timrå fortfarande en utvecklingsbar näring som med rätt förutsättningar kan öka i betydelse. Tillväxttakten kan öka.

Det finns mycket att satsa på och utveckla: marknadsföring av det som redan finns, ett ökat utbud av boenden m.m. Framför allt krävs en utveckling på genuint kommersiella grunder.

Kultur

Förenklat kan man säga att kulturen har ekonomisk påverkan i tre dimensioner: den skapar ett socialt kapital viktiga för de relationer, nätverk och den tillit som knyter samman befolkningen i en region, den lockar externa besökare till området och den kan stimulera export av varor och tjänster från regionen.

Kulturlandskapet, den odlade mark som håller landskapet öppet och tillgängligt för såväl bofasta som besökare, är av stor betydelse.

Ett rikt kulturliv skapar människor som trivs och skickar ut goda signaler. Det ger känslan av att finnas i ett sammanhang och skapar en god atmosfär för dem som ska bo och verka i området.

Attityder

Attityder är viktiga men svåra att påverka. Viktigt för utvecklingen på landsbygden är samarbete och engagemang, ökad öppenhet och strävan att avskaffa Jante-lagen. Varken samarbete eller engagemang kommer med automatik utan kräver ett målinriktat arbete.

En ökad öppenhet skapar delaktighet och engagemang. En välkomnande hållning gentemot nyinflyttade oavsett var de kommer ifrån ger positiva ringar på vattnet.

Föreningsliv

Föreningar är mötesplatser för människor. I mötena skapas mycken kreativitet. För många, inte minst på landsbygden, har föreningslivet stor betydelse. Föreningarna kan fungera fostrande, lärande, kontaktskapande, mobiliserande; de så kallade föreningsmänniskorna har ofta stora kontaktnät.

Föreningarna måste, för att fortsatt kunna fylla en viktig funktion i sina bygder, hantera behovet av förnyring. Samtidigt ökar kraven att agera affärsmässigt och med entreprenörskap.